

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เด็กนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในระดับความรู้ เรื่องความปลอดภัยจราจรเพิ่มขึ้น ภายหลังจากการอบรม
2. เด็กนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัยจราจรไปในทางที่ดีขึ้น ภายหลังจากการอบรม
3. ตัวแปรทางด้านประชากรของนักเรียน และตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวเด็กนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มความรู้ เรื่องความปลอดภัยกับจราจร
4. ตัวแปรทางด้านประชากรของนักเรียนและตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจสังคม ของครอบครัวเด็กนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยจราจร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะตัวแปรทางด้านประชากร

ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มทดลองจำนวน 100 คนและกลุ่มควบคุมจำนวน 100 คน มีลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรคล้ายคลึงกัน คือ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 7-14 ปี ศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเด็กที่มาจากโรงเรียนในสังกัดของรัฐบาลมากกว่า โรงเรียนของเอกชน และมีผลการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในเกรด 3

2. ลักษณะตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียน

ผลจากการวิจัยพบว่า เด็กนักเรียนทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดาจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาชีพรับจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณไม่เกิน 5,000 บาท และครึ่งหนึ่งของครอบครัวเด็กนักเรียนมีบ้านอยู่เป็นของตนเอง มีเครื่องอำนวยความสะดวก

ความละตวกสบาย ซึ่ง ได้แก่ รถยนต์ โทรทัศน์ และ โทรศัพท์ ส่วนเครื่องปรับอากาศนั้นมิใช่เป็น ส่วนน้อย

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเผยแพร่ความรู้

ผลการวิจัยปรากฏว่าเด็กนักเรียนที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการอบรมนี้ทำให้ได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน เนื้อหาสาระ ภาษา และระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมเหมาะสมดีแล้ว วิทยากรบรรยายได้เข้าใจดี เทปโทรทัศน์ก็ทำให้ได้รับความรู้และความสนุกสนานดูได้ไม่เบื่อ ถ้ามีการอบรมเพิ่มเติมส่วนใหญ่อยากมาอบรมอีก และเมื่ออบรมไปแล้วได้นำกลับไปเผยแพร่แก่ บิดามารดาญาติพี่น้อง ครูและเพื่อน ๆ ให้ได้มีความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรด้วย สำหรับสื่อที่นักเรียนได้รับข่าวสารด้านความปลอดภัยจาก กปอ. มากที่สุดคือ โทรทัศน์

4. การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เด็กนักเรียนมีระดับความรู้เรื่องความปลอดภัยเพิ่มขึ้น หลังจากการอบรม ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าความรู้เรื่องความปลอดภัยกับจราจรที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มทดลองเมื่อเปรียบเทียบกับความรู้ที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยจราจรมีความรู้เพิ่มมากขึ้น จึงเป็นการยืนยันสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 เด็กนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องความปลอดภัยจราจรภายหลังการอบรม ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติในกลุ่มทดลองเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยจราจรมีทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จึงเป็นการยืนยันสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางประชากรของเด็กและตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดาเด็กนักเรียน กับการเพิ่มความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรปรากฏผลการวิจัยที่ยืนยันสมมติฐานดังนี้

การมีบ้านและ ไม่มีบ้าน เป็นของตนเองของครอบครัวของเด็กนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจร

สำหรับผลการวิจัยที่ ไม่ยืนยันสมมติฐานดังกล่าวปรากฏผลดังนี้

เพศ อายุ ระดับการศึกษาของเด็กนักเรียน คะแนนเฉลี่ย ประเภทของโรงเรียน สถานการณ์สมรรถนะของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา การมีโทรทัศน์ โทรทัศน์ และเครื่องปรับอากาศไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเพิ่มความรู้ เรื่องความปลอดภัยจรรยาบรรณของเด็กนักเรียน

สมมติฐานที่ 4 ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางประชากรและตัวแปรทางเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดาเด็กนักเรียน กับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องความปลอดภัยจรรยาบรรณผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานกล่าวคือ ตัวแปรทางประชากรของเด็กนักเรียนและตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวเด็กนักเรียน ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องความปลอดภัยจรรยาบรรณแต่อย่างใด ซึ่ง ไม่ยืนยันสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงในระดับความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่เข้ารับการอบรม เรื่องความปลอดภัยจรรยาบรรณ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติ กับปัจจัยทางประชากรของเด็กนักเรียนและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวเด็กนักเรียน โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ซึ่งปรากฏผลที่น่าสนใจจึงจะนำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

1. ลักษณะทางด้านประชากร

เด็กนักเรียนที่เข้ารับการอบรมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อายุระหว่าง 7 ขวบ - 14 ขวบ มีผลการเรียนในเทอมที่ผ่านมาแตกต่างกัน คือตั้งแต่ ต่ำกว่าเกรด 2 จนถึงเกรด 4 และนอกจากนี้ยังมาจากสภาพแวดล้อมทาง โรงเรียนที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนเทศบาลในแหล่งสลัม โรงเรียนเอกชน ในย่านชุมชน เหล่านี้เป็นต้น แต่เด็กวัยนี้มีสิ่งที่น่าสนใจคือมีการพัฒนาการทางด้าน การเรียนรู้ที่รวดเร็ว มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น มีความสามารถในการจดจำ และขอหา ประสิทธิภาพใหม่ ๆ ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่อง ความปลอดภัยจรรยาบรรณ

2. สภาพทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวของเด็กนักเรียน

บิดามารดาของเด็ก โรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างเป็นหลัก ซึ่งจะมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 3,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนรัฐบาลที่ส่งเด็กมาเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ยากจน สลัม บิดามารดาไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเด็กเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดี ผิดกับเด็กที่มาจากโรงเรียนเอกชนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง เงินเดือนตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป สภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกสบาย แม้ว่าจำนวนครอบครัวที่มีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเองมีจำนวนถึง ร้อยละ 50 แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องขนาดของบ้าน เครื่องอำนวยความสะดวกที่การวิจัยพบว่ามีอยู่แทบทุกครัวเรือน ได้แก่ โทรทัศน์ ส่วนโทรศัพท์ เครื่องปรับอากาศจะมีใช้กันเฉพาะในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางหรือค่อนข้างสูงเท่านั้น

ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในด้าน อาชีพ รายได้ การศึกษาและความสะดวกสบายในครอบครัวดังกล่าว แต่ก็อาจจะเป็นไปได้ว่าบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงและบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำต่างก็ไม่ค่อยได้มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลานเกี่ยวกับเรื่องกฎจราจรคงปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของครูที่โรงเรียน ซึ่งทำหน้าที่สอนวิชาการหลายวิชา และไม่ได้มีการสอนเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยจราจรอย่างจริงจัง ทำให้เด็กไม่เคยได้รับความรู้เรื่องกฎจราจรมาก่อน หรือได้รับมาน้อยมากและยังไม่เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การเผยแพร่ความรู้ของ กปอ. ซึ่งเป็นการเรียนการสอนแบบง่าย ๆ ให้ความสนุกสนาน ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ สอนเพียงเรื่องเดียวไม่จำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อมจากครอบครัวเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเป็นไปได้ว่าแม้เด็กนักเรียนที่มาเข้ารับการอบรมจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของสภาพทางด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวก็ไม่มีผลต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยจราจร

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจร

ซึ่งใช้สื่อการสอนประกอบกัน ทั้งสื่อบุคคล ซึ่งได้แก่ ครูและตำรวจจราจรร่วมกันบรรยาย การใช้เทปโทรทัศน์รวมทั้งการให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงในสนามจำลอง มีผลทำให้เด็กส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการอบรม โดยเฉพาะการได้มาอบรมที่แดนเนรมิต ซึ่งเป็นสวนสนุกสำหรับเด็กทำให้เด็ก ๆ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ยิ่งการบรรยายโดยวิทยากรผู้ชำนาญการสอนแบบไม่วิชาการจนเกินไป เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้มีโอกาสซักถาม ไม่มีการบังคับเหมือนอยู่

ในห้องเรียน เด็กส่วนใหญ่จึงพอใจในตัววิทยากรที่ กบอ. นำมาเป็นผู้บรรยาย และเด็กส่วนใหญ่มีความพึงพอใจแทบโหม่งที่สุด "ลวนจรรยา" ที่ทาง กบอ. นำมาฉายซึ่งเป็นเรื่องของเด็ก ๓ เดี๋ยวข้ามถนน ชับชืดจักรยานตามกฎจรรยา มีเพลงสนุก ๆ ประกอบ มีการปล่อยให้เด็กพักครึ่งเวลาเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย เด็กส่วนใหญ่จึงเกิดความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติตามกฎจรรยาสามารถจดจำได้โดยไม่ต้องท่องจำ อีกทั้งการสาธิต การลงไปปฏิบัติในสนามจำลองก็ยิ่งทำให้เด็กจดจำกฎจรรยาได้แม่นยำยิ่งขึ้น แม้เวลาจะผ่านไป 1 เดือน เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบอีกครั้ง เด็กส่วนใหญ่ตอบได้ถูกต้องเกือบหมดซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นักวิจัยหลายท่านที่ได้สรุปว่า "การนำเอาสื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา และวิธีการมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนจะช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคงทนถาวร" สอดคล้องกับรูปกรวยแห่งประสบการณ์ของ เดล ที่กล่าวว่า การให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง การบรรยาย การสาธิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยี ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้และจดจำได้ดียิ่งขึ้น

เด็กมีความประทับใจในการอบรมของ กบอ. โดยพิจารณาจากคำตอบของเด็ก ร้อยละ 90 ที่ตอบว่า การอบรมของ กบอ. ทำให้ได้ทั้งความรู้และความสนุกสนาน ถ้ามีการอบรมเพิ่มเติมก็อยากจะมาอบรมอีก เกี่ยวกับการนำกลับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 93 ตอบไว้ว่าได้นำเอาไปใช้มาก ที่ตอบว่านำไปใช้น้อยหรือไม่ได้ใช้เลย เป็นเด็กที่บิดามารดาขับรถไปส่งหรือขึ้นรถรับส่งของ โรงเรียน นอกจากนำไปใช้แล้วยังได้เป็นสื่อนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่แก่บุคคลที่อยู่ใกล้ชิดอีกด้วย ได้แก่ บิดามารดา ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน คนใช้ ยาย ย่า ฯลฯ สำหรับสื่อที่ทำให้เด็กได้รับข่าวสารด้านความปลอดภัยจาก กบอ. มากที่สุด คือโทรทัศน์ เพราะเด็กวัยนี้ส่วนใหญ่ใช้เวลาว่าง กับการดูโทรทัศน์ที่มีอยู่แทบทุกครัวเรือน เด็กที่ทางบ้าน ไม่มีโทรทัศน์ก็สามารถดูจากเพื่อนบ้านได้ จึงเป็นไปได้ว่าโอกาสที่จะรับข่าวสารจากโทรทัศน์จึงมีมากกว่าสื่อชนิดอื่น

4. ข้อมูลที่พบแสดงถึงข้อสนับสนุน และคัดค้านสมมติฐานดังนี้

นักเรียนที่เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงในระดับความรู้เรื่องความปลอดภัยจรรยาเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติต่อความปลอดภัยจรรยาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการยืนยันสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับที่โรเจอร์ ได้อธิบายไว้ว่า ผลของการสื่อสารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้และทัศนคติของผู้รับสาร ที่มีต่อสิ่งที่ได้รับนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรัตน์ชูทองรัตน์ และรุ่งรัตน์ ศิริกิจวัฒน์ ซึ่งสรุปได้ว่า การใช้สื่อต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการเผยแพร่ความรู้

มีผลทำให้เกิดการเพิ่มความรู้และเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีขึ้น

จากการเปรียบเทียบคะแนนในหมวดความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรก่อนและหลังการอบรม
เป็นที่น่าสังเกตว่า เด็กที่ไม่ได้รับการอบรม เรื่องความปลอดภัยจราจรก็มีคะแนนเพิ่มขึ้นเช่นกัน ทั้ง
นี้นับนัยฐานว่าอาจเนื่องมาจากการ ไปสัมภาษณ์ทำให้เด็กมีความสนใจ เรื่องกฎจราจรจึง ได้สอบถาม
จากครูหรือเพื่อน ๆ ที่ได้รับการอบรมทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นด้วยทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ไปอบรม . แต่
ความรู้ที่เพิ่มขึ้นก็ไม่มากเท่ากับเด็กที่ได้รับการอบรม

ส่วนตัวแปรทางด้านประชากรของเด็กนักเรียนซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา
คะแนนเฉลี่ยและประเภทของ โรงเรียน ผลจากการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มความรู้
และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับ เรื่องความปลอดภัยจราจร เป็นการคัดค้านสมมติฐานที่ตั้งไว้
แต่สอดคล้องกับการศึกษาของกลาสแมนกับมิเนียมินอฟ เช่นเดียวกับปาจรีย์ วัชชวัลคุ และจารุลักษณ์
พินพรหมราช ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่าลักษณะทางด้านประชากรของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาไม่มีผล
ต่อการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เด็กวัย 7-14 ของที่มาอบรมมีความสามารถในด้าน
การเรียนรู้ การจดจำ มีความกระตือรือร้นเมื่อได้รับการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยจราจรที่
แดนเนรมิตด้วยวิธีการที่ดูคล้ายกับจะเป็นการร่วมกิจกรรมที่สนุกสนานมากกว่าการอบรม ยิ่งได้ดู
เทปโทรทัศน์และยัง ได้ออกไปขับซิ่งรถจักรยานเดินเล่น วิ่งเล่น ในสนามจำลอง โดยมีเจ้าหน้าที่และ
ครูคอยดูแลแนะนำอีกด้วย เด็ก ๆ ก็สามารถที่จะจดจำสามารถที่จะ เรียนรู้และมีทัศนคติเกี่ยวกับ
เรื่องความปลอดภัยจราจร เปลี่ยนแปลง ไปในทางที่ดีขึ้น โดยที่ตัวแปรทางด้านประชากรของเด็กไม่
มีผลต่อการเพิ่มความรู้และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติแต่อย่างใด

ลักษณะตัวแปรทางด้าน เศรษฐสังคมของครอบครัวเด็กนักเรียนเพียงตัวแปรเดียวที่
มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเพิ่มความรู้ เรื่องความปลอดภัยจราจร ซึ่งยืนยันสมมติ
ฐานที่ตั้งไว้ได้แก่ การมีบ้านเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กที่ครอบครัวมีบ้านเป็นของ
ตัวเอง เข้าบ้านอยู่ และอาศัยญาติหรือผู้อื่นอยู่นั้น มีความแตกต่างกันในด้านการเรียนรู้ เรื่องความ
ปลอดภัยจราจร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่อาศัยญาติหรือผู้อื่นอยู่มีแนวโน้มว่าจะมีความรู้เพิ่มขึ้นมาก
กว่าเด็กที่ครอบครัวมีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ว่าสภาพแวดล้อม
ล้อมทางบ้านมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ลักษณะตัวแปรทางด้าน เศรษฐสังคมของครอบครัวเด็กนักเรียนที่ไม่มี ความสัมพันธ์
กับการเพิ่มความรู้ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องความปลอดภัยจราจร ซึ่งเป็นการปฏิเสธ

ลมมตีฐาน ได้แก่ สภาพการสมรสของบิดามารดา การศึกษา อาชีพ รายได้ การมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน ได้แก่ โทรทัศน์ โทรศัพท์ เครื่องปรับอากาศ สอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้วิจัยหลายท่าน ซึ่งพบว่าลักษณะภูมิหลังทางครอบครัวของเด็กนักเรียน ไม่มีผลโดยตรงต่อการเรียนของเด็ก ด้านกับงานวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์การสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ การอบรมสั่งสอนของบิดามารดา จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กแทบทั้งสิ้น

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ด้านกับผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้แล้วนั้น อาจเนื่องมาจากการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยทั่วไปทั้งในด้านเนื้อหาสาระวิธีการและการใช้สื่อ โดยการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยจราจรมีการเน้นการใช้สื่อ โดยคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีความชำนาญในการบรรยายให้ความรู้ มีการนำเอาเทปโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กวัยนี้มาใช้ประกอบการบรรยายทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน ดึงดูดความสนใจให้เด็กสนุกกับการเรียนรู้เรื่องกฎจราจรสามารถเข้าใจได้แจ่มแจ้ง แม้ความสามารถในการเรียนรู้ เพศและวัยจะแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้ว การอบรมของ กบอ. ยังเปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม มีการนำเอาเครื่องหมายจราจรของจริงมาให้เด็ก ๆ ชม เมื่อเด็กเริ่มเบื่อกับสไลด์ให้พักผ่อนแล้วจึงดึงเด็กกลับเข้ามาสู่การอบรมใหม่ มีการจัดให้เด็กลงไปฝึกเดินและขับซีกจักรยานให้ถูกวิธีตามที่ได้อบรมไปแล้ว โดยจะมีการแจกแจงรางวัลแก่ผู้ที่ทำผิดกฎจราจรน้อยที่สุดด้วย จึงทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นสนใจและตั้งใจจดจำกฎจราจร ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายเพราะการอบรมใช้ระยะเวลาสั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องอาศัยการทุ่มเทด้านการเงินจากครอบครัว ไม่จำเป็นต้องอาศัยทักษะ และความสามารถในการเรียนรู้ เช่น การเรียนการสอนในห้องเรียน จึงทำให้ผลการวิจัยด้านการวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่า ลักษณะของตัวเด็กนักเรียนและสภาพทางครอบครัวมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยจราจรของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติสามารถใช้ได้กับเด็กวัยประถมทุกเพศทุกวัยไม่ว่าจะมีผลการเรียนแตกต่างกัน สภาพแวดล้อมที่บ้าน และฐานะทางครอบครัวแตกต่างกันก็สามารถเรียนรู้ได้เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำมาพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจร

1.1 ควรมีการอบรมด้วยวิธีการหลากหลายออกไป เช่นการใช้ตัวตลกเป็นสื่ออย่างการอบรมเรื่องความปลอดภัยจราจรแก่เด็กวัยประถมในเมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ใช้คนแต่งตัวเป็นการตูนสวมชุดตำรวจ ล่อนเด็กเกี่ยวกับเดินเท้า การขับซึ่รถจักรยาน การโดยสารรถประจำทาง โดยให้เด็กทดลองปฏิบัติจริงด้วย จะทำให้เด็กพอใจสนุกสนานและจดจำกฎจราจรได้ดี

1.2 ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรแก่เด็กวัยนี้ตามโรงเรียนต่าง ๆ อย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน โดยเฉพาะในเขตชุมชนที่มีสถิติอุบัติเหตุสูง โดยการนำเจ้าหน้าที่จากโครงการฯ ไปเปิดการอบรมตามโรงเรียนที่ไม่สามารถมาอบรมที่สวนจราจรได้ โดยความร่วมมือประสานงานกันของหน่วยราชการต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กรมตำรวจ ฯลฯ

1.3 ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพของผู้บรรยายก่อนการดำเนินการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจร โดยการจัดฝึกอบรมวิทยากรเกี่ยวกับวิธีการถ่ายทอดความรู้ การใช้วัสดุอุปกรณ์การสื่อสาร เพื่อให้ผู้บรรยายสามารถถ่ายทอดความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่สำคัญมากในการสื่อสารที่สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้เพราะการอบรมเรื่องความปลอดภัยจราจรต้องการความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการนำไปปฏิบัติหากพลาดเพียงย่อมหมายถึงชีวิตซึ่งผิดกับการอบรมในเรื่องอื่น ๆ

1.4 ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยในโรงเรียนต่าง ๆ เช่นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่นจัดลัปดาห์ความปลอดภัยจราจร จัดแข่งขันการตอบปัญหาเกมส์ตำรวจ จัดนิทรรศการ ฯลฯ เป็นการกระตุ้นให้เด็กตื่นตัวและเกิดความระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนนมากยิ่งขึ้น

1.5 ควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีบทบาทในด้านการปลูกฝังนิสัยเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่เด็กในวัยประถมมากกว่าที่เป็นอยู่

1.6 ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรอย่างต่อเนื่อง โดยการ "ใช้สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะโทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่เข้าถึงเด็กวัยนี้มากที่สุด ถึงแม้ว่าเป็นสื่อที่มีราคาแพงแต่ก็ได้ผลดีที่สุดสำหรับเด็กวัยนี้

1.7 ควรมีการอบรมเรื่องความปลอดภัยจราจรแก่ผู้ใหญ่ที่ทำผิดกฎหมายจราจรด้วย ไม่ใช่เสียค่าปรับเพียงอย่างเดียว แล้วก็กลับไปทำผิดกฎหมายจราจรอีก จากข้อเท็จจริงผู้ใหญ่เป็นจำนวนมากที่ออกมาขับชီးวดยานบนท้องถนน ขาดความรู้เรื่องกฎจราจร ขาดจิตสำนึกของความปลอดภัย เมื่อทำผิดกฎจราจรจึงควรจัดให้มีการอบรมในช่วงเวลาสั้น ๆ เช่นหนึ่งชั่วโมง โดยใช้วิทยากรและเทปโทรทัศน์ในการให้ความรู้ นอกจากนี้แล้วยังควรมีการควบคุมความประพฤติในช่วงเวลาหนึ่งด้วย เพื่อช่วยทำให้การลดปัญหาด้านอุบัติเหตุอุบัติภัยได้ผลมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 ควรมีการวิจัยในทำนองเดียวกันในวงกว้างยิ่งขึ้น โดยศึกษาประชากรในเขตอื่น ๆ ที่จัดให้มีโครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัยจราจรแก่เด็กนักเรียนชั้น เพื่อทราบปัจจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจสังคม และการสื่อสาร ตลอดจนปัญหาในการศึกษาตัวแปรที่แตกต่างออกไป

2.2 การสร้างแบบสอบถามควรคำนึงถึงความเชื่อถือได้ ความเที่ยงของแบบสอบถามสามารถวัดได้ถูกต้องเที่ยงตรงเพียงใด เชื่อถือได้แค่ไหน นอกจากนี้ควรคำนึงถึงจำนวนข้อของแบบสอบถาม ซึ่งมีผลต่อค่าความเชื่อมั่น และความเที่ยงของแบบสอบถามและแบบทดสอบด้วย

2.3 การตอบแบบสอบถาม ถ้าเด็กเล็กควรใช้วิธีอ่านและอธิบายให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กเป็นผู้ตัดสินใจ ไม่ควรให้เด็กกรอกแบบสอบถามกันเอง เพราะเด็กอาจจะไม่เข้าใจคำถาม บางข้อก็จะกรอกตามเพื่อน ทำให้ได้คำตอบไม่ตรงตามที่เราต้องการ คำตอบเกี่ยวกับสภาพทางบ้านเศรษฐกิจสังคมของเด็ก ควรจะสอบถามจากครูประจำชั้นของเด็กด้วย เพื่อแน่ใจว่าได้คำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2.4 ควรมีการศึกษาการใช้สื่อแต่ละประเภทที่มีอยู่ในโครงการ เช่น สื่อบุคคล เอกสารประกอบ เทปโทรทัศน์ โทรทัศน์ โปสเตอร์ แผ่นพับ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงคุณภาพของสื่อให้สอดคล้องกับความเข้าใจ ความต้องการ ตลอดจนทักษะของผู้รับได้ดีที่สุด

2.5 การทำการวิจัยในแนวนั้นควรคำนึงถึงคุณภาพของสื่อในแต่ละวันด้วย เช่น ทักษะของผู้บรรยาย ความชัดเจนของเทปโทรทัศน์ ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้รับการอบรม สภาพ

แวดล้อมของการเรียนรู้ เป็นตัวแปรควบคุมที่สำคัญในการวิจัยด้วย ทั้งนี้เพราะถ้าวันใดวิทยาการไม่สบาย วิชาโอฬารามิว ผนตค เลียงรตตง อากาศรื้อนเกินไป ฯลฯ อาจจะทำให้ประสิทธิภาพของการถ่ายทอดและการรับรู้ต่างกันไปด้วย

2.6 ควรมีการติดตามผลเชิงพฤติกรรมของเด็กด้วย ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องเวลาและเงินทุน การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการหาประสิทธิผลของการให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยจรรยาจร โดยการใช้สื่อบุคคล และเทปโทรทัศน์รวมทั้งการให้เด็กทดลองปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่าการเผยแพร่ความรู้ด้วยวิธีการนี้ก่อให้เกิดการเพิ่มความรู้และเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยจรรยาจรไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งตามทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม (Theories of Attitude and Behavior change) โดย เอ็บบอร์สัน และ มาสแลช (Ebberson and Maslasch) กล่าวไว้ว่า "การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ขึ้นอยู่กับความรู้ ถ้ามีความรู้ความเข้าใจที่ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลง และเมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลงแล้วก็จะมีการเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้ง 3 อย่างนี้มีความเชื่อมโยงกัน" ฉะนั้น จึงควร ได้มีการศึกษาพฤติกรรม คือการให้เด็กนำไปใช้กับชีวิตประจำวันเพื่อความปลอดภัย

2.7 ควรมีการศึกษาวิจัย ประเมินผลโครงการในระยะยาวด้วย ซึ่งอาจจะทำโดยการวิจัย การเปรียบเทียบสถิติอุบัติเหตุของเด็กวัยประถมในแต่ละปีจากสถิติของกรมตำรวจ และ โรงพยาบาลต่าง ๆ เพื่อดูผลในส่วนรวมของการรณรงค์ เรื่องความปลอดภัยจรรยาจร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย